

Ceny ogłoszeń:

Cała strona 200 zł., 1/2 strony 100 zł., 1/4 strony 60 zł., 1/8 strony 35 zł., 1/16 strony 20 zł.

Ogłoszenie zwykłe za 1 mm. 30 gr., w tekście 40 gr.: przed tekstem 60 gr. — Kolumny ogłoszeń zwykłych składają się z czterech szpalt. Przy miesięcznym względnie dłuższym ogłoszeniu znaczna zniżka.

P. P. Kraków. Biblioteka Jagiellońska

PODHALA

GŁOS

PISMO REDAGUJE KOMITET

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Adres Redakcji i Administracji:
Nowy Sącz, ulica Jagiellońska 1. 5

Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu.

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 4—5 po południu.

Godziny urzędowe Redakcji:
od 10—11 przedpoł. i od 4—6 popoł.

PRENUMERATA:

Miejskowa miesięcznie wraz z dostarczeniem do domu 80 gr. Zamiejscowa miesięcznie 1 zł. Wpłacać na konto czekowe Administracji.

Konto czekowe P. K. O. 409-090.
Telefon Nr. 210.

Aktualny tygodnik powiatów: gorlickiego, jasielskiego, limanowskiego, nowosądeckiego, nowotarskiego i żywieckiego

Specjalny serwis olimpijski

Z okazji inauguracji XI-tych Igrzysk Olimpijskich w Berlinie w dniu 1-go sierpnia br. wydajemy serwis olimpijski, jako serwis nadzwyczajny, w którym reproduujemy niezwykle oryginalne zdjęcia, otrzymane z Berlina z uroczystości otwarcia gigantycznych Igrzysk i z pierwszego dnia zawodów, podczas których, dzięki zwycięstwu Marji Kwaśniewskiej, na maszcie olimpijskim załopotał sztandar Polski.

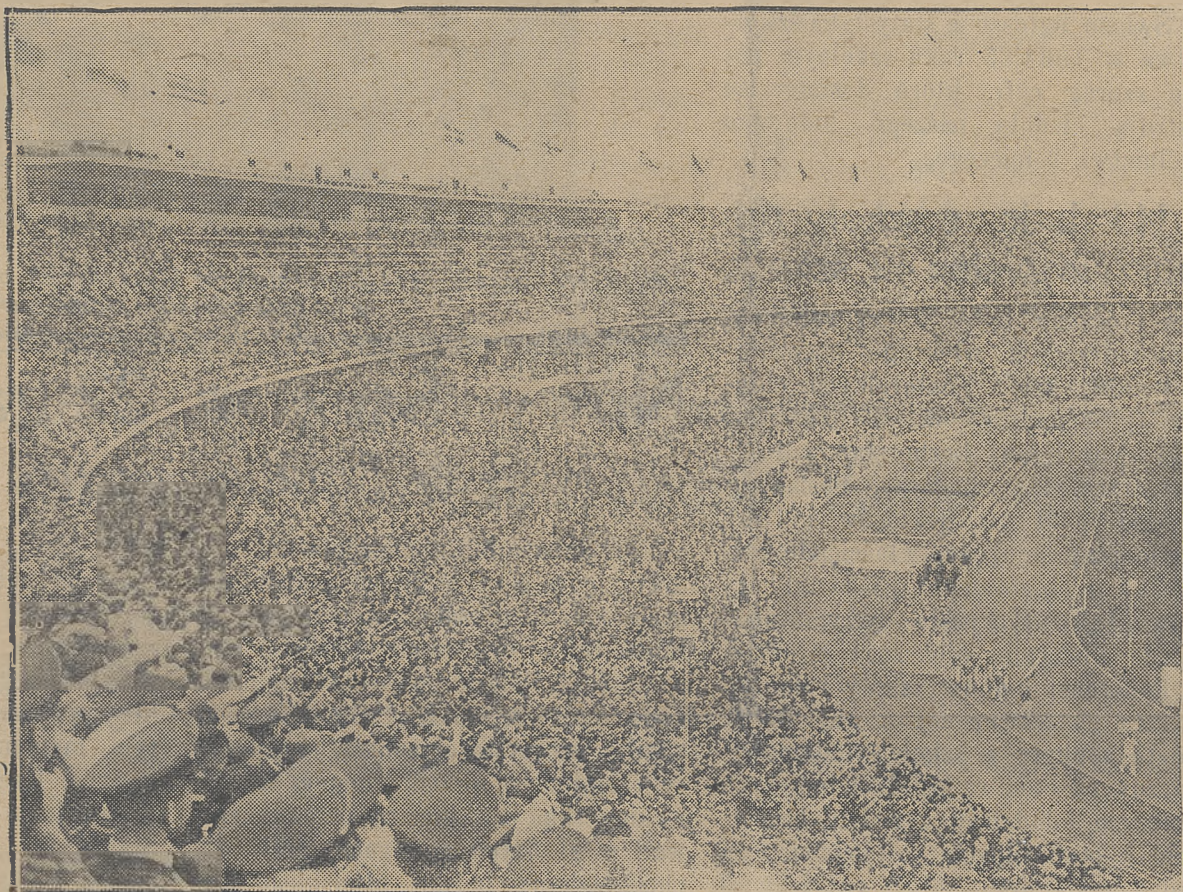
Zdjęcie przedstawia wspaniały moment defilady przed 100-tyśięcną publicznością, zgromadzoną na uroczystości otwarcia Igrzysk z udziałem kanclerza Hitlera — polskiej reprezentacji olimpijskiej. Sztandar

polski niesie zasłużony zawodnik Bierniakowski, za nim postępuje Polski

Komiteta Olimpijski z prezesem płk. dypl. Głabiszem na czele, wreszcie

zawodniczki i zawodnicy polscy.

* * *

Dzieci do lat 14-tu mogą odbyć przejażdżkę w towarzystwie opiekuna, wykupującego bilet normalny, przy czym jeden opiekun ma prawo zabrać ze sobą dwoje dzieci.

Każde dziecko otrzyma — jako miłą pamiątkę z odbytej podróży nاپowietrznej — barwnie ilustrowaną broszurkę Ligi Popierania Turystyki, broszurka ta jednocześnie stanowić będzie dowód uprawniający młodocianego pasażera do korzystania z bezpłatnego przejazdu tam i z powrotem.

Broszurki te w cenie 20 gr. wydawane będą przez Biuro Turystyczne LPT. w Zakopanem i przez kasę biletową kolei w Kuźnicach.

Dział Uzdrowiskowy na Wystawie Turystyczno Uzdrowiskowej w Krakowie

W dniu 15 sierpnia br. zostanie otwarta w Krakowie w gmachu Akademii Górniczej Wystawa Turystyczno Uzdrowiskowa. Udział w Wystawie biorą Związek Uzdrowisk Polskich oraz 34 uzdrowiska. Bogato ujęty dział uzdrowiskowy i po raz pierwszy występujący dział letniskowy zajmą I i II piętro gmachu krakowskiej Akademii Górniczej.

Prace przygotowawcze nad wykonaniem poszczególnych ekspozycji wystawowych dobiegają końca. Związek Uzdrowisk Polskich z okazji wystawy wydał nowy specjalny afisz propagandowy, oraz przygotowuje barwną mapę uzdrowisk krajowych, z uwzględnieniem dojazdów do nich i oznaczeniem województw, na terenie których leżą poszczególne uzdrowiska i kąpieliska. Uzupełnieniem będą specjalnie opracowane tablice z wykazaniem frekwencji w uzdrowiskach w okresie od 1919 do 1935 roku włącznie. Ponadto Związek przygotowuje dwie plansze z powiększeniami fotograficznymi (po 12 zdjęć na każdej planszy) obrazującymi wewnętrzne urządzenia lecznicze w uzdrowiskach, oraz gmachy łaźni, baseny i pijalnie. Szeroką wydawnictw informacyjno-propagandowych dotyczących poszczególnych uzdrowisk, uzupełni ekspozycje tego stoiska.

Poszczególne uzdrowiska przygotowują do swoich stoisk liczne i bardzo ciekawe ekspozycje.

Całość działu uzdrowiskowego zapowiada się barwnie i efektownie, a zarazem zapozna on doskonale zwiedzających ze stanem i wyglądem oraz rozwojem naszych uzdrowisk krajowych.

OD REDAKCJI.

Wszelką korespondencję tak do Redakcji jak i Administracji „Głosu Podhala“ prosimy kierować na adres: „Redakcja i Administracja „Głosu Podhala“ w Nowym Sączu skrytka pocztowa 168“.

Zjazd Górski w Sanoku

Zapowiadany Zjazd Górski w Sanoku w czasie od 14—17 VIII. 1936 miał się odbyć — w myśl pierwotnych założeń organizatorów — w skromniejszych rozmiarach aniżeli zeszłoroczne „Święto Gór“ w Zakopanem. Tymczasem jednak posunięte już dość daleko przygotowania świadczą, że Zjazd zapowiada się wręcz wspaniale.

Napływające codziennie do Komitetu Głównego zgłoszenia grup regionalnych wraz z ustalonym już programem popisów wskazują, że Zjazd pod względem ilości, rodzaju i poziomu atrakcyjności, w niczym nie będzie ustępował zeszłorocznemu „Świętu Gór“, a nawet w niektórych momentach go przewyższy. Doświadczenie z ubiegłych zjazdów nie zostało zmarnowane. Kierownicy poszczególnych grup regionalnych dołożyli wszelkich starań, by popisy wypadły jaknajlepiej i by w szlachetnej rywalizacji zdobyć mogły jaknajlepszą ocenę Sądu Konkursowego.

Zobaczymy więc poważnych batorów pod skalistych Tatr, dorodnych Ślązaków, żywiołowych Sądeczan w barwnych strojach, malowniczych Łemków i Bojków i lepiej już ogółowi znanych Hucułów.

Sanok przygotował się do godnego przyjęcia grup regionalnych. Również napływ turystów i wycieczkowi-

ków będzie olbrzymi, bowiem uzyskana ulga kolejowa w wysokości 66 proc. pozwoli niewątpliwie każdemu

na wyjazd w przepiękną a tak mało jeszcze znane okolice Beskidu Środkowego.

15 VIII. 1920 r. — 15 VIII. 1936 r.

Święto Żołnierza Polskiego

Dzień 15 sierpnia 1920 r., kiedy to zbrojne siły polskie pod dowództwem Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego złamały siłę bolszewicką, stanowi epokową datę w dziejach odrodzonego Państwa Polskiego. „Cud nad Wisłą“ stał się zwycięstwem o promienionym legendą. Bitwa warszawska powiększyła liczbę bohaterów polskiego żołnierza i ofiarowała Polsce pokój. W związku z tą uroczystą rocznicą podobnie jak w całym kraju, odbędą się także w N. Sączu uroczystości wojskowe. O godz. 9-ej rano w sobotę 15 bm. odbędzie się na Rynku Msza św. polowa z u-

działem wojska, reprezentantów Władz i Urzędów, Stowarzyszeń i Organizacji. Po Mszy św. odbędzie się defilada o godz. 10.15.

Wiekopomny czyn polskiego żołnierza uczy cały naród dostojnie i całym sercem. Ocalił ten żołnierz Państwo codopiero odzyskane a równocześnie całą Europę przed bolszewicką „burzą od wschodu“. W dniu więc 15 sierpnia uprzytomnijmy sobie tę chwilę i jeszcze większą miłością otoczmy naszego bohaterskiego żołnierza, najlepszego gwaranta naszej niepodległości i wielkości.

— 0 —

Dzieci jeżdżą bezpłatnie koleją linową

Wzorem PKP., Zarząd Kolei Linowej Zakopane — Kuźnice — Kasprowy Wierch, pragnąc dać możliwość działwie zwiedzenia jednego z naj-

wyższych i najpiękniejszych szczytów Tatr, wprowadza od dnia 15 do 31 sierpnia br. br. okres bezpłatnego przewozu dzieci na kolei linowej. —

Kultura rolna podstawą dobrobytu wsi

Wieś woła o ludowe szkoły rolnicze

W naszej polityce oświatowej wysuwa się na pierwsze miejsce należyte zaspokojenie potrzeb wsi w dziedzinie szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego. Podstawą wszelkiej oświaty, na wsi, jak i w mieście, musi być wysokozorganizowana szkoła powszechna, gdyż jedynie ona może zapewnić młodzieży minimum wiadomości oraz wychowania obywatelskiego. Szkolnictwo zawodowe o tyle osiąga swój cel, o ile otrzymuje materiał uczniowski odpowiednio przygotowany pod względem wiadomości elementarnych oraz podstawowego wyrobienia umysłowego. Materiału takiego może dostarczyć jedynie siedmioklasowa szkoła powszechna, pracująca w normalnych warunkach.

Zawodowe wykształcenie rolnicze młodzieży wiejskiej stanowi po odpowiednio rozbudowanym i na należytych poziomach organizacyjnym postawionym szkolnictwie powszechnym, najważniejszą potrzebę naszej wsi. Kulturalne i

W 1934/35 r. istniały ogółem 143 ludowe szkoły rolnicze; z tej liczby Państwo utrzymywało 42 szkoły,

samorządy 49, osoby i stowarzyszenia prywatne 52. Ogólna liczba etatów nauczycielskich wynosiła 608. Kształciło się 5 112 młodzieży obojga płci; w tem 3 360 chłopców i 1 752 dziewcząt. Liczba 143 ludowych szkół rolniczych i 5.112 uczniów oraz uczenie jest rekordowo niska dla 34-miljonowego Państwa, trzy czwarte ludności którego stanowi warstwa włościańska.

Najwięcej ludowych szkół rolniczych posiadały województwa: poznańskie (19), warszawskie (17), lubelskie (13), kieleckie (11) i lwowskie (10). Najmniej — tarnopolskie (2), białostockie (4), stanisławowskie (5), poleskie (6).

Do ludowych szkół rolniczych uczęszcza młodzież w wieku od 14 do 20 lat. Ciekawą jest statystyka tej młodzieży według stopnia zamożności rodzin. Na ogólną liczbę 5.112 ucz-

społeczne podźwignięcie wsi jest ściśle uzależnione od podniesienia jej poziomu gospodarczego. U podstaw dobrobytu wsi leży odpowiednia kultura rolna masy chłopskiej. Kulturę tę należy dać każdemu chłopu. Dlatego w systemie szkolnictwa zawodowego rolniczego największą troską Państwa winien być otoczony ten typ szkół, które swym zasięgiem obejmują jak największe zastępy młodzieży wiejskiej. Taki typ szkół stanowią ludowe szkoły rolnicze. Zaczęto je organizować już w r. 1920, lecz, niestety, w budżetach Ministerstwa WR. i OP. ten niesłychanie ważny dział rolnictwa był dotąd zawsze kopcuszkim. Potrzeby wsi w dziedzinie ludowego szkolnictwa rolniczego są olbrzymie.

Świożo ogłoszona statystyka szkolnictwa w 1934/35 roku szkolnym podaje szereg cyfr, które dostatecznie ilustrują niedolę naszego ludowego szkolnictwa rolniczego.

niów i uczenie było: dzieci rolników, nieposiadających własnego gospodarstwa 238, dzieci małorolnych chłopów (gospodarstwa do 5 hektarów) 1321. Największą liczbę stanowili synowie i córki gospodarzy, posiadających od 5 do 10 hektarów (1153), najmniejszą — dzieci właścicieli gospodarstw o obszarze od 15 do 20 hektarów (446). Powyższe cyfry świadczą, że olbrzymia większość młodzieży, kończącej ludowe szkoły rolnicze, powraca na własny zagon, aby stosować tu zdobyte w szkole wiadomości. Znaczny odsetek w szkołach ludowych rolniczych młodzieży z rodzin bezrolnych i małorolnych jest zjawiskiem bardzo dodatkiem, gdyż świadczy o coraz większym zrozumieniu przez wieś doniosłości nowoczesnej kultury rolniczej. Syn małorolnego chłopca kończy ludową szkołę rolniczą, aby

móc dzięki zdobytym wiadomościom fachowym podnieść wydajność rolnego warsztatu ojcowskiego.

Dziś, gdy planowo przeprowadzona

reforma rolna staje się koniecznością państwową i gospodarczą, stworzenie sieci ludowych szkół rolniczych, obejmującej swym zasięgiem cały kraj, jest sprawą szczególnie pilną. Nie dosyć bowiem dać chłopu ziemię, trzeba jeszcze nauczyć go uprawiać ją w sposób najbardziej racjonalny i korzystny.

Z rewolucji faszystowskiej w Hiszpanji

Zdjęcie przedstawia pozycje powstańców hiszpańskich pod dowództwem gen. Molla w paśmie górskim Samo-Sierra.

Nowy Sącz w 22-gą rocznicę wymarszu „Pierwszej Kadrowej“

W dniach 8 i 9 sierpnia br. odbyły się w Nowym Sączu uroczystości uczczenia 22-rocznicy wymarszu I-ej Kadrowej i rozpoczęcie bojów o niepodległość Polski, zorganizowane przez Komendę Pow. i Zarząd Oddz. Z.S. W wigilję uroczystości zbrali się strzelcy i legioniści, przed Domem Strzeleckim, skąd z orkiestrą przemaszerowali w zwartych szeregach przy pochodniach na boisko Miejskiego Komitetu PW. i WF., gdzie rozległą polaną otoczył czworobok umundurowanych kompani Z. S. i Legionistów z pocztami sztandarowymi, przedstawi-

ciele władz miejscowych i licznie zgromadzona publiczność. Kompanja sztandarowa Z. S. ustawiła się w szyku rozwiniętym. Punktualnie o godzinie 21-ej rozległ się ton trąbki strzeleckiej, grającej sygnał „Bacność“. W tym momencie zawisła na wysokim maszcie flaga o barwach strzeleckich. Komendant Powiatu Z. S. kpt. Baran Stanisław odebrał raport od Komp. Józefa Piekarsza tej treści: „Obywatelu Komendancie w dwudziestą drugą rocznicę wymarszu kompani kadrowej do walki o wolność Polski melduję posłusznie: Oddział Strzelecki gotowy

Na marginesie „Wystawy obrazów“

Ostatnia „Wystawa obrazów“ najznakomitszych malarzy polskich (Malczewski, Fałat, Wyczółkowski, Weis, Axentowicz etc.) urządzona staraniem L. O. P. P. nasuwa wiele myśli, jeśli idzie o charakterystyczny styl życiowy społeczeństwa nowo-sądeckiego. — Jak zwykle, tego rodzaju impreza cieszyła się niezwykłym powodzeniem. Wystawę bowiem zwiedziło około 50 osób. Reszta społeczeństwa okazała się niezwykle chłonną na przejawy kultury i sztuki. Zapytana o powód tego niezwykłego zainteresowania odpowiadała: „ja się na tem nie znam“ albo: „to mnie nie interesuje“ i t. d. i t. d.

Ta dziwna ignorancja świadczy o pewnej niedojrzałości ideowej mieszkańców stolicy Podhala, świadczy o kompletnej rezygnacji z rzeczywistości na korzyść błędnego pograżania się w mieszczańskim kwiatyźmie.

Coś się tam dzieje za naszymi plecami, jakieś nowe formy narastają — nam jednak cieplej i bezpieczniej w oichych gniazdkach plotek, bezczynności, obojętności na najżywniejsze sprawy kulturalne. Zato, kiedy rozbijają swoje namioty najtańsze przybytki uciech i karczemnych nastrojów, budzi się z

słodkiego marazmu stolica Podhala i zgrywa się po placach, targowicach, skwerach bezmyślnym dygiem t. zw. „eleganckiego świata“. Tymczasem „Muzeum Ziemi Sądeckiej“ zepchnięte na barki paru miłośników, niszczyje w najgorszych warunkach pomieszczenia, „Towarzystwo Dramatyczne“ ohwieje się z braku odpowiednich funduszy, „Łom“, jedyna organizacja literacko-artystyczna na Podhalu, nie może rozwinąć szerszej działalności, dzięki nie tylko zupełnej obojętności stolicy Podhala, ale jakże często dzikiej nagonce rzekomych stróżów, trzymających rękę na pulsie życia — reakcyjnych walachów, zamaskowanych pseudo-patriotyzmem nieuków, pozbawionych sumienia społecznego. Względność wszystkimiego.

To pojęcie względności w stosunku do życia jest najogólniejszym wykładnikiem duszy nowo-sądeckiej. Niema tak bezwzględnie wielkiej rzeczy, którą można wypełnić całkowicie życie, jedyną wartością, dla której żyć warto to małostkowość, śmieszne umiłowanie rzeczy lichych, małych. Stąd ogólny dyletantyzm, eklektyzm życia, ogólne dążenie do przerwania się od miary Fidjasa na miarę krawca. Stąd dusze puste, z których wyniesiono dawne bogi i nic jeszcze nie postawiono na tem miejscu wzamian. Dusze trwożliwe pojmujące życie, jako troskę lub jak pustkę.

Opinia publiczna pochłania miły i lagendy fetyszystów własnej kieszeni,

narkotyzuje się jakimś oczekiwaniem „lepszyc czasów“, ztracając twórczą postawę wobec rzeczywistości, popadając w bezideowość życia, wobec wyników pracy już dokonanej. Dlatego tak trudno dotrzeć do bram miasta nowym, kształtującym pojęciem. Miast ewolucji w kierunku zwiększającej się doskonałości — śmieszny nawrót do skostniałych form, zastanej treści.

Wobec tej powszechnej abnegacji trudno myśleć o rozwoju kultury umysłowej i materialnej.

A przecież Nowy Sącz jest predestynowany do odegrania roli twórcy kośćca ideowego na Podhalu, tymczasem „oderwawszy się od sumienia historii dżiczeje na wyspie oddalonej“.

Tragedja łoskotu młotów, tragedia krwawiącej wątroby, szarpanej przez sępa niemocy nigdy nie przerwie ekstatycznej drzemki stolicy Podhala.

Ciekawą np. rzeczą byłoby uświadomienie sobie istotnego sensu regionalizmu w Nowym Sączu. Estetyczna postawa wobec rzeczywistości chłopskiej to dominanta sądeckiego „frontu do wsi“. Jest to znowu anachronizm »cofnięcie się wstecz. Kłamstwo przeróżnych narkomanów mgieł i świtów niezdolnych odczuć narastania nowej społeczności ludowej — czyż to ma być nowy regionalizm w nowej Polsce?

Trudno zastanawiać się, wobec szczupłości miejsca, nad kwestją ujmowania istotnej socjologicznej transmutacji współczesnego chłopca. Zaznaczę tylko,

że kolorowe szopki wesel podhalańskich, ekwilibrystyka „zbojnickiego“, szum pasów, ciupag, spodnie nabijanych kwiatami — to nie jest regionalizm. Najwyższy czas skończyć z fałszowaniem rzeczywistości wiejskiej przez 100 proc. mieszcuchów jak zwykle, podzielających los Lucjana Rydla w okresie załotów bronowickich.

Przebudowa duszy ludowej na zasadach biologicznych, stwarzająca nową więź społeczną, opartą o konstrukcje ekonomiczne, to jest nowy regionalizm w nowej Polsce. Życie ludowe idzie naprzód potężnym ruchem, stwarzając coraz to nowe formy i wartości. Ruch ten jest ewolucyjnym w stosunku do bezruchu estetyzujących regionalistów, przeszłość jest dla niego szczeblem, na którym stojąc, wykuwa coraz to nowe światy. Współczesna wieś nie jest już manekinem w ręku żywiołu. — Życie swoje okupuje ciągłą pracą i wyteżoną twórczością. Praca tedy nad przebudową duszy ludowej winna być twórczą i organizującą; twórczą, bo stwarza nowe wartości, organizującą, bo je następnie społecznie uświadamia. Walka o nową wieś jest walką o twórczość narodową.

Dlatego rola estetyzujących regionalistów jest wręcz szkodliwą dla społeczności ludowej. Oddala ją od konkretnej rzeczywistości, od zbiorowej walki o utrzymanie życia, od kultury — systemu narzędzi samozachowania.

Rola tych „czulków“ przypomina

do uczczenia bojowników wolności, oraz dla Pracy dla Państwa", poczem prezes Zw. Legionistów Tryszczyło łuczycem zapalił przygotowany stos drzewa, wzniciając symboliczny płomień. W głębokiej ciszy Komp. Piekarz odczytał rozkaz pierwszego Komendanta głównego Z. S. Józefa Piłsudskiego do Kompanji Kadrowej, wydany w dniu 5 sierpnia 1914 roku, a następnie rozkaz obecnego Komendanta Z. S. płk. dypl. Frydrycha. Następnie strzelcy złożyli ślubowanie. Komendant kpt. Baran odczytał powoli tekst ślubowania, który wszyscy obecni powtórzyli chórem: „W obliczu Majestatu bohaterkiej ofiary złożonej z życia poległych za Ojczyznę, my wszyscy zebrani tutaj przyrzekamy uroczyście brać z nich wzór i wiernie całym swym życiem służyć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej“. Skolei nastąpił apel poległych strzelców na polu chwały. Smutną tę listę zakończyło nazwisko: śp. Min. Gen. Bronisław Pieracki.

Skolei podniosło przemówienie wygłosił do obecnych ob. inż. Walenty Cyło. Orkiestra odegrała hymn państwowy, oraz „Pierwszą Brygadę“. Uroczystość zakończono odśpiewaniem starej pieśni strzeleckiej „Hej, strzelcy wraz“ oraz „Modlitwy strzeleckiej“.

Nazajutrz odbyła się druga część uroczystości. W godzinach rannych Oddział Zw. Legionistów z poczem sztandarowym i kompanja strzelców z orkiestrą przeciągnęła główną ulicą miasta do kościoła parafjalnego, gdzie odbyło się uroczyste nabożeństwo. Poczem odbyła się defilada przed przedstawicielami władz miejscowych i organizacyjnych w osobach starosty pow. St. Mycielskiego, prezesa Sądu okr. dra. Z. Garbusińskiego, wiceprezydenta mgra Krupy, komendanta pow. Z. S. kpt. Barana. Trzecią część programu rozpoczęły zawody marszowe na odcinku 12 km., którego trasa biegła z Nowego Sącza przez Biegonice — Tłoki — Wólki, ulicą Jagiellońską przed siedzibę Komendy Powiatu Z. S. do mety.

Nie po raz pierwszy odbył się ten marsz. Po raz pierwszy skupił jednak

mi oryginalne typy w rodzaju bel-ami, epatujących tresowanymi manierami, streszczającymi się mniej więcej w słowach: „co słycać w eleganckim świecie?“ Nowo-sądecki bowaryzm.

Zastanowiliśmy się w tym małym artykule najogólniej nad strukturą kulturalnej duszy stolicy Podhala. — Nie wielki fakt: „Wystawa obrazów“ uprzytomniła nam niemoc tej duszy, niedołęstwo w dziedzinie filozofji dojrzałości dziejowej, brak wyższych wzlotów i pragnień.

Obniżenie poziomu życia umysłowego, brak jakichkolwiek zainteresowań dla sztuki i nauki, natomiast adorowanie tandety i miernoty — stwarza to wszystko bezwzględnie sytuację Nowego Sącza z bezdziejowego subiektywizmu prowincji.

W związku z tem, bezduszny estetyzm regionalny w cieniu bowaryzmu i niemrawych futinowsów fałszuje rzeczywistość Nowego Sącza, rzeczywistość par excellence ludową i twórczą, a zdeformowaną zaściankową optyką małego kąta mieszczańskiego i światopoglądu.

P. S. Któżby to powiedział, że Wystawa obrazów tyle narobi hałasu. „Wiele hałasu o nic“. Być może — ale wtedy nie dziwicie się, że ciągle nas odkrywają jako tylko egzotyczny, nieznanany kraj między Dunajcem a Kamienicą. A przecież N. Sącz ma być stolicą kulturalną umysłowej Podhala. S. P.

na tym odcinku drużyny strzeleckie obok wojskowych. Marsz ten był mądrym egzaminem pracy nad sprawnością fizyczną: wojska i strzelców. Egzamin ten zdali strzelcy chlubnie, co potwierdza ukończenie marszu przez 10 drużyn na 11 startujących z poszczególnych oddziałów powiatu Z. S.

Doskonale trzymały się niektóre drużyny strzeleckie. Nie można pod żadnym względem porównać ich pracy przygotowawczej, z udogodnieniami treningowymi, z jakich mogły korzystać drużyny wojskowe. O ile trening drużyn wojskowych wchodzi prawie, a czasem specjalnie, przez długi czas w ich codzienne zajęcia, o tyle u strzelców — odbywa się dorywczo do czasu w marnych pod każdym względem warunkach. Mimo to drużyny strzeleckie, jak to wynika z tabeli uzyskały czołowe miejsca.

Na mecie zawodników oczekiwali reprezentanci władz miejscowych: wicestarosta pow. Mycielski, prezes Sądu okr. dr. Garbusiński, wiceprezydent mgr. Krupa, mjr. Witowski, Komendant pow. Z. S. kpt. Baran, dr. Zieliński, oraz licznie zebrana publiczność. Zawodami kierowali: ob. ob. Komp. Józef Piekarz i prof. Wł. Kozioł.

Pierwsza na metę przybyła drużyna oddziału Z. S. Ptaszkowa w czasie 1.13.58, otrzymując tytuł mistrza marszu na 12 km. Następnie w kolej-

ności przybyły: 2) Nowy Sącz 1.15.03, 3) Kamionka Wielka 1.15.08, 4) Stary Sącz 1.17.38, 5) Królowa Polska 1.18.09, 6) Kamionka Wielka 1.19.35, 7) 1 psp. 1.20.32, 8) druga drużyna 1 psp. 1.20.42, 9) Stary Sącz 1.21.16, 10) Muszyna 1.21.48.

Po skończonym marszu odbył się skromny obiad w koszarach 1 PSP.

Popołudniu tegoż dnia odbyły się zawody lekkoatletyczne na boisku miejskiego Komitetu W. F. i P. W., które zgromadziły na starcie reprezentantów poszczególnych oddziałów Powiatu Z. S. z każdej dziedziny sportu.

Siatkówka męska: 1) Nowy Sącz, 2) Grybów, 3) Stary Sącz. Lekkoatletyka: Panie bieg 60 m.: 1) orleńta Mannówna Aleksandra w czasie 9.2, 2) Iwańska Zdzisława, 3) Mordarska Zyta. W skoku w dal: 1) Stefaniszynówna Józefa 4 m. 42 cm., 2) Wołyniakówna Julja 3 m. 80 cm., 3) Lupianka Marja 3 m. 67 cm. Dysk: 1) Stefaniszynówna Józefa 24 m. 20 cm. W pchnięciu kulą: Stefaniszynówna Józefa 7 m. 27.

Lekkoatletyka Panowie: 100 m. bieg 1) Hołyst Franciszek 11.9, 1500m 1) Urbanik Wł. 4.39.5. 3000 m 1) Urbanik 10.14.4, skok w dal 1) Hołyst Fr. 5 m. 90 cm. W pchnięciu kulą 1) prof. Kozioł 12.08, dysk prof. Kozioł 35 m 98 cm. Oszczep 1) Stuber 42 m 65 cm.

Roman Michasiewicz

Pomoc w kształceniu dzieci rolników

P. premier gen. Sławoj-Składkowski podpisał pismo okólne w sprawie pomocy w kształceniu dla wybitnie zdolnych dzieci niezamożnych rolników.

Pomoc w kształceniu ma obejmować studia aż do akademickich włącznie. W tym celu każda gmina wiejska w drodze corocznej uchwały powinna utworzyć jedno stypendjum dla najzdolniejszego i najbardziej wartościowego ucznia szkoły powszechnej, będącego dzieckiem rolników danej gminy.

Wysokość stypendjum powinna wynosić około 600 zł rocznie, przyczem gdyby nader ciężki stan finansowy gminy nie pozwolił na pokrycie całkowitej kwoty stypendjum, z pomocą gminie powinien przyjąć wydział powiatowy, uzupełniając stypendjum z własnych funduszy.

Akcja ta pominna być pokierowana w ten sposób, aby jej realizowanie obowiązkowo rozpoczęło się już w b. r. „Gospodarz Polski“ wychodzący w Warszawie tak objaśnia ważność wymienionego stypendjum:

„Powyższe zarządzenie p. premiera Składkowskiego należy uważać za pierwszy, doniosły krok w dziedzinie ułatwienia młodzieży wiejskiej studjów w szkołach średnich i wyższych, ogólnokształcących i zawodowych. Krok to walny. Natrafi on na pewne prze-

szkody, co zresztą okólnik p. premiera przewiduje, zwłaszcza w obecnym, ciężkim czasie. Gminy wiejskie szczególnie zaś w Małopolsce, przeżywają poważne trudności finansowe. Niemniej droga wskazana w okólniku p. premiera jest ta, która przy dalszym, praktycznym kroczeniu po niej, a o to przecież chodzi, może dać dobre rezultaty. Należałoby pójść jednak za wskazówką p. premiera jeszcze dalej. Młodzież wiejska, udająca się do miast na studia, w miastach tych nie znajduje niestety ostatecznie, kulturalnie zorganizowanej opieki. Byłoby tedy w najwyższym stopniu pożądanem, aby czynniki samorządowe w ścisłej współpracy ze szkołą zorganizowały w tych miastach sieć odpowiednich burs.

Bursy takie, przy stałej opiece samorządu terytorjalnego, gospodarczego, szeregu instytucji kulturalnych i poszczególnych osób — niewątpliwie stałyby się powoli poważnymi ośrodkami nowej kulturalnej atmosfery, w jakiej młodzież wiejska powinna być w miastach wychowywana. Stypendja więc gminne, a może powiatowe — i ośrodki wychowawcze (bursy) po miastach, niewątpliwie przyczyniłyby się walnie do rozwiązania sprawy dostępu młodzieży wiejskiej do szkół średnich i wyższych — pomyślnie, tak, jak tego wszyscy pragniemy“.

Półkolonja wakacyjna Rodziny Wojskowej w Starym Sączu

Dnia 20 lipca br. staraniem Koła Rodziny Wojskowej w Nowym Sączu, którego Przewodniczącą jest Pułkownikowa Zofja Aleksandrowiczowa, otwarto w Starym Sączu kolonję dla najbiedniejszych dzieci Nowego Sącza. Dzieci te w liczbie 115 zostały umieszczone w budynku dawnego Sem. Naucz. Męskiego. Z tej dziecięcej armji zdołało się utworzyć gromadę dzieci dobrych o złotych sercach.

Dzieci czerpią pomoc duchową w starożytniej kaplicy klasztoru, św. Kingi, który swoim stylem średniowiecz-

re są urządzone w okolicę miasta.

Kierowniczką kolonji na miejscu jest p. Julja Wańczykowa, nieznużona gospodyni i pracownica. Pożywienie mają dzieci wysmienite, wszystkie braki kolonji są umiejętnie usuwane energją i zapałem kierowniczkii. Dotychczas wizytowały kolonję p. Markiewiczowa z Marszawy, Dr. Zaranek fizyk Powiatowy z Nowego Sącza, Dr. Dormus ze St. Sącza, który ma opiekę nad kolonją i dyr. Mazur, kierownik kolonji dzieci z Niemiec oraz inni.

Kolonja w zupełności osiągnie swój cel, tembardziej, że poza doskonałym kierownictwem na miejscu, mają nad nią pieczę i troskę pp. pułkownikowa Aleksandrowiczowa, majorowa Witowska, kapitanowa Baranowa, z Rodziny Wojskowej z N. Sącza, znane z owocnej pracy społecznej. Pozatem czują opiekę wychowawczą nad tą dzieciną gromadą kolonijną (dzieci w wieku od 4 lat do 14) sprawują nauczycielki pp. Piotrowska, Mazurkówna oraz pp. Haliniakówna.

Nowy Sącz na Fundusz Obrony Narodowej

W ostatnich dniach odbyły się w Starostwie pod przewodnictwem wicestarosty Mgra Mycielskiego 2 zebrania, w których wzięli udział naczelnicy i kierownicy Władz i Urzędów. Celem zebrania było sprawa przystąpienia wszystkich urzędników państwowych i samorządowych do akcji mającej na celu przysporzenie dochodów Funduszowi Obrony Narodowej. W związku z tem opodatkowali się wszyscy pracownicy Urzędów N. Sącza na pół proc. miesięcznie na przeciąg 6 miesięcy.

Drugie zebranie odbyło się również pod przewodnictwem wicestarosty Mgra Mycielskiego. Wzięli w niem udział prezesi Związków i Stowarzyszeń celem podjęcia akcji oraz wzmoczenia pracy w towarzystwach i organizacjach na cele Funduszu Obrony Narodowej. Utworzono Komitet Powiatowy oraz Komitet Miejski Funduszu Obrony Narodowej. Na czele Komitetu Miejskiego stanął wiceprezydent N. Sącza mgr. Krupa. Komitet Miejski obejmie swoją działalnością miasto N. Sącz.

Z karty żałobnej

Ś. p. Kazimiera z Grzymała-Wereckich Migdałowa

Dnia 8 sierpnia br. zmarła w N. Sączu śp. z Grzymała-Wereckich Kazimiera Migdałowa, Sodaliska, em. nauczycielka, żona inżyniera, radcy leśnictwa. Śp. Kazimiera Migdałowa była zasłużoną pracownicą na polu społeczno-narodowym, typem kobiety-Polki i kobiety - obywatelki ofiarującej siły i zdrowie swoje dla ogółu. W okresie wojny światowej bierze udział w pracach Towarzystwa Opieki nad Legionistami, jako skarbniczka, Ligi Kobiet, zaco zostaje odznaczona Krzyżem Legionowym. Jest również skarbniczką Czytelni Kobiet oraz członkiem szeregu kobiecych i narodowych organizacji i stowarzyszeń. Odeszła z szeregu kobiet-obywaterek cicha, skromna pracownica, dobra Polka, wychowawczyni młodych pokoleń Pogrzeb śp. Zmarłej odbył się we wtorek dnia 11 sierpnia br. w N. Sączu.

Cześć Jej Dobrej Pamięci!

Czytajcie „Głos Podhala“

